

Auteur(s): Esther Molema
Titel: Jesse heeft dyslexie
Uitgeverij: Groen Educatief
Plaats: Heerenveen
Jaar: 2007
Pagina's: 126
ISBN-13: 978-90-5829-781-5

Bij uitgeverij *Groen Educatief* verscheen deze handleiding om met kinderen te praten over dyslexie. Laat mij meteen maar duidelijk zijn: deze map moet aanwezig zijn in elke zorgbibliotheek! Wat mij betreft is het immers één van de meest praktische en volledige werken over dyslexie die ik de afgelopen jaren las. Wie het boek *Als leren pijn doet...* van Walter Hellinckx en Pol Ghesquière las, zal er intussen van overtuigd zijn dat leerstoornissen een grote impact hebben op het kind en zijn omgeving. Deze map moet je dan zeker lezen als aanvulling: ze kan zowel de leerkracht als de professionele hulpverlener helpen om het thema dyslexie bespreekbaar te stellen bij de kinderen met dyslexie en hun ouders. Want zij hebben allemaal tijd nodig om het probleem te aanvaarden. Daarnaast kunnen heel wat ouders best wel wat hulp gebruiken bij het begeleiden van hun kind met dyslexie. De map bestaat uit vijf grote delen. In het eerste deel neemt Esther Molema de tijd en de ruimte om de achtergronden van dyslexie te schetsen. In het eerste hoofdstuk zet ze de verschillende definities van dyslexie naast elkaar aan de hand van het verschil tussen de onderkende, verklarende en indicerende diagnose, zoals ze beschreven werden door de Nederlandse Stichting Dyslexie. Terwijl deze zo langzamerhand wel gekend zijn, moet de lezer zeker langer stilstaan bij het stukje over de secundaire gevolgen van dyslexie. Deze worden één voor één concreet en zeer praktisch beschreven. Als men iets maar kan herkennen als met het eerst heeft leren zien, dan zijn deze pagina's alvast verplichte literatuur voor alle leerkrachten. Het kan hen helpen om deze leerlingen die, zeker in de basisschool, verstandig genoeg zijn om hun leesprobleem te compenseren, tijdig te herkennen. Tot slot besteedt de auteur ook nog aandacht aan enkele risicofactoren die men bij kleuters kan opmerken.

Het tweede hoofdstuk over de sociaal-emotionele gevolgen van dyslexie vind ik heel sterk. In tegenstelling tot veel andere werken over dyslexie wordt er expliciet aandacht besteed aan thema's zoals aangeleerde hulpeloosheid en attributies. Alles is geschreven in een beknopte en heldere stijl en is voor iedereen onmiddellijk toegankelijk.

In het tweede deel zet de auteur uiteen hoe je, aan de hand van de meegeleverde platen, met de dyslectische leerling over zijn probleem kunt praten. Na een overzicht van de uitgangspunten wordt er uitgelegd hoe de praatplaten kunnen gebruikt worden bij de individuele begeleiding. Metacognitie en zelfreflectie zijn een voorwaarde tot succes. Evenals het vermogen om onderscheid te maken tussen fantasie en werkelijkheid. Esther Molema merkt terecht op dat deze vaardigheden bij jonge en minder begaafde kinderen nog onvoldoende ontwikkeld kunnen zijn. In dat geval zal men moeilijk de dyslexiegesprekken, zoals in de map beschreven, kunnen voeren. Voorbeelden van gesprekken tonen aan hoe men de praatplaten kan gebruiken in een veelheid van situaties. Het derde deel beschrijft een interventiestrategie waarbij het leesplezier van de leerling centraal staat. De begeleiding wordt bekeken vanuit drie belangrijke invalshoeken:

- Begeleiding bij (technisch) lezen.
- Begeleiding bij begrijpend lezen.
- Begeleiding bij spelling.

Voor elk van deze invalshoeken heeft Esther Molema een aantal strategiekaarten ontwikkeld. Dit zijn geen saaie stappenplannen, maar mooie en kleurrijke illustraties die de begeleiding van zwakke lezers en spellers ondersteunen. De map beschrijft uitgebreid de technieken die kunnen gebruikt worden bij het inzetten van deze strategiekaarten. Daarenboven wordt ook aangegeven hoe ze een hulp kunnen zijn bij het voeren van een diagnostisch gesprek. Een uitgebreide handreiking bij elke strategiekaart afzonderlijk toont aan dat alles wat beschreven wordt ook goed inhoudelijk onderbouwd is.

Het vierde deel van de map bevat de bijlagen. Je vindt er verschillende overzichten. Deze overzichten leren ons dat Esther Molema het dyslexieveld zeer goed bestudeerd heeft. Ze maakte gebruik van Nederlands en Vlaams bronnenmateriaal voor haar overzichten van compenserende software, hulpmiddelen en internetadressen. De

Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking Lieven Coppens

Eerder verschenen op: <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

literatuurlijst is zeer uitgebreid en omvat de recente en belangrijke artikels en boeken uit binnen- en buitenland. In het vijfde deel zijn alle praat- en strategieplaten te vinden. Deze platen zijn van kwaliteitsvol materiaal gemaakt en relatief slijtvrij.

Nog maar zelden heb ik een zo praktisch en allesomvattend werk gelezen over dyslexie. Naast de inhoudelijke kwaliteit wil ik ook de didactische kwaliteit van de map voor leerkrachten en professionele begeleiders onderstrepen. Ze verdient zeker ook een plaats in de BanaBa opleidingen voor taakleerkrachten en zorgcoördinatoren en zou verplichte literatuur moeten zijn voor alle deelnemers aan nascholingsprojecten over de orthodidactiek van het lezen. Terwijl de map onderbouwd is door de meest recente wetenschappelijke inzichten over dyslexie, is ze toch zeer praktisch van aard en biedt ze kant-en-klare methodieken die onmiddellijk toegepast kunnen worden.

[2007-10-04]